

فهرست مطالب

۱۱	پیش‌گفتار
۱۳	مقدمه
۱۷	بخش اول: مفهوم‌شناسی و چارچوب نظری
۱۷	فصل اول: آیین دادرسی
۱۷	مبحث اول: معنای «آیین دادرسی»
۱۹	مبحث دوم: جایگاه آیین دادرسی در علم حقوق
۲۱	مبحث سوم: اقسام آیین دادرسی
۲۱	گفتار اول: مبتنی بر موضوع دادرسی
۲۲	گفتار دوم: مبتنی بر مرجع رسیدگی‌کننده به دعاوی
۲۳	فصل دوم: دادرسی اداری
۲۳	مبحث اول: معنای «دادرسی اداری»
۲۶	گفتار اول: مفهوم مضیق
۲۸	گفتار دوم: مفهوم موسع
۳۱	مبحث دوم: مؤلفه‌های اصلی موضوع دادرسی اداری
۳۱	گفتار اول: دولتی بودن حداقل یکی از طرفین دعوا
۳۲	گفتار دوم: اداری بودن موضوع دعوا
۳۵	فصل سوم: آیین دادرسی اداری
۳۵	مبحث اول: معنای «آیین دادرسی اداری»
۳۶	مبحث دوم: منابع آیین دادرسی اداری
۳۷	گفتار اول: احکام اسلامی
۳۹	گفتار دوم: قانون اساسی
۴۱	گفتار سوم: نظرات تفسیری شورای نگهبان
۴۲	گفتار چهارم: سیاست‌های کلی نظام
۴۴	گفتار پنجم: فرمان‌های مقام رهبری
۴۵	گفتار ششم: قوانین
۴۸	گفتار هفتم: مقررات
۵۲	گفتار هشتم: رویه قضایی
۵۶	گفتار نهم: دکترین حقوقی
۵۶	مبحث سوم: موانع توسعه آیین دادرسی اداری در ایران
۵۷	گفتار اول: تعدد شیوه‌های دادرسی اداری

- گفتار دوم: تعدد مراجع رسیدگی کننده به دعاوی اداری..... ۵۷
- گفتار سوم: مغفول بودن اقتضائات خاص آیین دادرسی اداری..... ۵۸
- گفتار چهارم: عدم اهتمام مراجع رسمی جهت ایفای وظایف قانونی شان..... ۵۹
- گفتار پنجم: بی توجهی نظام آموزشی به حوزه آیین دادرسی اداری..... ۶۰
- بخش دوم: ساختار دادرسی اداری..... ۶۳**
- فصل اول: الگوهای رایج دادرسی اداری..... ۶۳
- مبحث اول: الگوی دادگاه‌های عمومی..... ۶۵
- مبحث دوم: الگوی دادگاه‌های اختصاصی..... ۶۹
- گفتار اول: الگوی فرانسه..... ۷۰
- گفتار دوم: الگوی آلمان..... ۷۵
- فصل دوم: ارکان دادرسی اداری در ایران..... ۷۷
- مبحث اول: ارکان قضایی..... ۷۸
- گفتار اول: دیوان عدالت اداری..... ۷۸
- گفتار دوم: قضاات دادگاه‌های دادگستری..... ۷۹
- بند اول: پیشینه‌ی نظارت قضاات دادگاه‌ها بر مقررات دولتی..... ۸۱
- بند دوم: اقتضائات و ویژگی‌های نظارت قضاات دادگاه‌ها بر مقررات دولتی..... ۸۴
- گفتار سوم: دادگاه‌های عمومی دادگستری..... ۸۷
- بند اول: مبانی صلاحیت دادگاه‌های عمومی در زمینه دادرسی اداری..... ۸۷
- بند دوم: حوزه‌های صلاحیت دادگاه‌های عمومی در زمینه دادرسی اداری..... ۹۲
- جزء ۱: خروج از صلاحیت دیوان مبتنی بر قانون اساسی..... ۹۲
- جزء ۲: خروج از صلاحیت دیوان مبتنی بر قانون عادی..... ۹۴
- جزء ۳: خروج از صلاحیت دیوان مبتنی بر رویه قضایی..... ۹۸
- بند سوم: صلاحیت شوراهای حل اختلاف در زمینه دادرسی اداری..... ۹۹
- بند چهارم: طرح پیشنهاد..... ۱۰۱
- گفتار چهارم: دیوان عالی کشور..... ۱۰۳
- بند اول: مسئولیت رسیدگی به تخلفات رئیس‌جمهور..... ۱۰۵
- بند دوم: فرجام‌خواهی از دعاوی اداری مطروحه در دادگاه‌های عمومی دادگستری..... ۱۱۱
- بند سوم: حل اختلاف در صلاحیت دادگاه‌های عمومی و مراجع شبه قضایی..... ۱۱۳
- مبحث دوم: ارکان غیرقضایی..... ۱۱۶
- گفتار اول: مراجع شبه قضایی..... ۱۱۷
- بند اول: جایگاه مراجع شبه قضایی در نظام حقوقی ایران..... ۱۱۷
- بند دوم: اقسام مراجع شبه قضایی بر مبنای اعضای تشکیل دهنده..... ۱۲۱

فهرست مطالب □ ۷

گفتار دوم: فقهای شورای نگهبان.....	۱۲۷
بند اول: نظارت شرعی فقهای شورا از مجرای قضات دادگاه‌ها.....	۱۲۹
بند دوم: دادرسی مستقیم توسط فقهای شورای نگهبان.....	۱۳۲
گفتار سوم: هیأت وزیران.....	۱۳۴
بند اول: حدود صلاحیت هیأت وزیران در حل اختلاف دستگاه‌های دولتی.....	۱۳۶
جزء ۱: اختلافات مشمول اصل ۱۳۴.....	۱۳۷
جزء ۲: دستگاه‌های دولتی مشمول اصل ۱۳۴.....	۱۳۹
بند دوم: فرآیند حل اختلاف به استناد اصل ۱۳۴.....	۱۴۳
جزء ۱: مرجع حل اختلاف دستگاه‌های دولتی موضوع اصل ۱۳۴.....	۱۴۳
جزء ۲: آیین دادرسی حل اختلافات موضوع اصل ۱۳۴.....	۱۵۰
بند سوم: نسبت نظارت هیأت وزیران با نظارت قضایی.....	۱۵۳
گفتار چهارم: سایر مقامات اداری.....	۱۵۷
گفتار پنجم: کمیسیون موضوع اصل ۹۰ قانون اساسی.....	۱۵۹
بند اول: جایگاه، ترکیب و تشکیلات کمیسیون اصل ۹۰ قانون اساسی.....	۱۶۰
بند دوم: حدود صلاحیت کمیسیون اصل ۹۰ قانون اساسی.....	۱۶۲
جزء ۱: شاکی در کمیسیون اصل ۹۰.....	۱۶۲
جزء ۲: مشتکی عنه در کمیسیون اصل ۹۰.....	۱۶۴
جزء ۳: موضوع شکایت در کمیسیون اصل ۹۰.....	۱۶۸
بند سوم: آثار نظارت کمیسیون اصل ۹۰ قانون اساسی.....	۱۷۲
بخش سوم: جایگاه دیوان عدالت اداری در نظام دادرسی اداری.....	۱۷۵
فصل اول: تاریخچه دادرسی اداری در ایران.....	۱۷۶
مبحث اول: «دیوان مظالم» در ایران.....	۱۷۶
مبحث دوم: دادرسی اداری در نظام حقوقی مدون ایران.....	۱۸۱
گفتار اول: از قانون اساسی مشروطه (۱۲۸۵) تا قانون راجع به شورای دولتی (۱۳۳۹).....	۱۸۱
بند اول: دادرسی اداری در قانون اساسی مشروطه و متمم آن.....	۱۸۲
بند دوم: دادرسی اداری در سایر قوانین و مقررات.....	۱۸۳
گفتار دوم: پس از تصویب قانون راجع به شورای دولتی (مصوب ۱۳۳۹).....	۱۸۸
فصل دوم: ویژگی‌های دیوان عدالت اداری در نظام قضایی جمهوری اسلامی ایران.....	۱۹۳
مبحث اول: دادگاه بودن.....	۱۹۳
گفتار اول: ذیل ساختار قوه قضائیه بودن.....	۱۹۴
گفتار دوم: ماهیت قضایی داشتن عملکرد.....	۱۹۶

۸ آیین دادرسی اداری (دوره قضایی) جلد اول

- گفتار سوم: تشکیل توسط قانون ۱۹۸
- گفتار چهارم: دادرسی توسط قاضی منصوب و واجد صلاحیت ۲۰۰
- مبحث دوم: اختصاصی بودن ۲۰۴
- مبحث سوم: دادرسی بر طبق آیین دادرسی قانونی ۲۱۰
- مبحث چهارم: زیر نظر رئیس قوه قضائیه بودن ۲۱۱
- گفتار اول: اقتضائات ناشی از زیر نظر رئیس قوه قضائیه بودن دیوان عدالت اداری ۲۱۲
- گفتار دوم: مطلوب‌سازی جایگاه دیوان عدالت اداری برگرفته از الگوی دیوان مظالم ۲۱۶
- فصل سوم: روابط دیوان عدالت اداری با مراجع و مقامات ذیل قوه قضائیه ۲۱۸
- مبحث اول: دیوان عالی کشور ۲۱۹
- گفتار اول: نسبت جایگاه دیوان عالی کشور و دیوان عدالت اداری ۲۲۰
- گفتار دوم: نسبت صلاحیت‌های دیوان عالی کشور و دیوان عدالت اداری ۲۲۱
- بند اول: صلاحیت‌های مبتنی بر قانون اساسی ۲۲۲
- جزء اول: نظارت بر اجرای صحیح قوانین در محاکم ۲۲۲
- جزء دوم: ایجاد وحدت رویه قضایی ۲۲۴
- بند دوم: صلاحیت‌های مبتنی بر قانون عادی ۲۳۰
- گفتار سوم: نقش دیوان عالی کشور در تبیین صلاحیت دیوان عدالت اداری ۲۳۵
- بند اول: تبیین خواهان دعوا در دیوان عدالت اداری ۲۳۶
- بند دوم: تبیین خوانده دعوا در دیوان عدالت اداری ۲۳۸
- بند سوم: تبیین خواسته دعوا در دیوان عدالت اداری ۲۳۹
- مبحث دوم: دادستانی کل کشور ۲۴۱
- گفتار اول: ارتباط دادستانی کل کشور با دیوان عدالت اداری ۲۴۲
- بند اول: اعاده دادرسی آرای دیوان عدالت اداری از طریق دادستان کل کشور ۲۴۲
- بند دوم: طرح دعوا در دیوان عدالت اداری توسط دادستان کل کشور ۲۴۷
- بند سوم: رسیدگی دیوان عدالت اداری به شکایات مردم از دادستان کل کشور و نهاد دادستانی ۲۴۸
- جزء اول: صلاحیت شعب دیوان ۲۴۹
- جزء دوم: صلاحیت هیأت عمومی دیوان ۲۴۹
- بند چهارم: گزارش‌دهی دیوان عدالت اداری به دادستان کل کشور ۲۵۰
- گفتار دوم: طرح پیشنهاد ۲۵۲
- مبحث سوم: سازمان بازرسی کل کشور ۲۵۳
- گفتار اول: نظارت متقابل سازمان بازرسی کل کشور و دیوان عدالت اداری بر یکدیگر ۲۵۴

فهرست مطالب □ ۹

گفتار دوم: همکاری در جهت حسن جریان امور و اجرای صحیح قوانین در دستگاه‌های	
اداری.....	۲۵۶
فصل چهارم: روابط دیوان عدالت اداری با مراجع و مقامات خارج از قوه قضائیه.....	۲۶۰
مبحث اول: فقهای شورای نگهبان.....	۲۶۰
گفتار اول: فرآیند اعمال نظارت شرعی از بستر دیوان عدالت اداری.....	۲۶۲
گفتار دوم: نواقص و خلأهای فرآیند موجود.....	۲۶۴
بند اول: عدم بررسی دقیق موضوع شکایت در دیوان، قبل از ارسال مقررہ برای	
فقهای شورای نگهبان.....	۲۶۵
بند دوم: بهره‌مند نبودن نظارت فقهای شورای نگهبان از ابزارها و الزامات	
دادرسی اداری.....	۲۶۹
بند سوم: وابسته بودن اظهارنظر شرعی فقهای شورا به اظهارنظر قانونی توسط	
دیوان.....	۲۷۳
گفتار سوم: طرح پیشنهاد.....	۲۸۰
مبحث دوم: دیوان محاسبات کشور.....	۲۸۱
گفتار اول: ارتباط دیوان محاسبات کشور و دیوان عدالت اداری در نظم حقوقی	
فعلی.....	۲۸۳
بند اول: نظارت دیوان محاسبات کشور بر نحوه اجرای بودجه توسط دیوان	
عدالت اداری.....	۲۸۴
بند دوم: نظارت دیوان عدالت اداری بر دیوان محاسبات کشور.....	۲۸۴
بند سوم: همکاری دیوان عدالت اداری با دیوان محاسبات کشور.....	۲۸۵
گفتار دوم: طرح پیشنهاد.....	۲۸۶
بخش چهارم: آیین دادرسی دیوان عدالت اداری.....	۲۸۹
فصل اول: الگوهای پیش‌بینی آیین دادرسی اداری در کشورهای مختلف.....	۲۹۰
فصل دوم: آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مبتنی بر قانون اساسی.....	۲۹۲
فصل سوم: تاریخچه آیین دادرسی دیوان عدالت اداری.....	۲۹۵
مبحث اول: در زمان حکومت قانون راجع به شورای دولتی.....	۲۹۵
مبحث دوم: در زمان حکومت قانون دیوان عدالت اداری (مصوب ۱۳۶۰).....	۲۹۷
مبحث سوم: در زمان حکومت قانون دیوان عدالت اداری (مصوب ۱۳۸۵).....	۳۰۱
فصل چهارم: شیوه شناسایی آیین دادرسی در قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان.....	۳۰۲
مبحث اول: امکان استناد به سایر قوانین در فرآیند دادرسی دیوان عدالت اداری.....	۳۰۵
مبحث دوم: حدود استنادپذیری قانون آیین دادرسی مدنی در موارد ارجاع صریح	
موضوعات به آن.....	۳۰۸

۱۰ □ آیین دادرسی اداری (دوره قضایی) جلد اول

مبحث سوم: حدود استنادپذیری قانون آیین دادرسی مدنی در وضعیت ارجاع کلی	
موضوعات به آن	۳۱۰
گفتار اول: مفهوم عبارت «سایر موارد سکوت در این قانون» در ماده ۱۲۲ قانون	
دیوان	۳۱۱
گفتار دوم: حدود استنادپذیری قانون آیین دادرسی مدنی در حوزه‌های سکوت مطلق	
قانون دیوان	۳۱۴
بند اول: موضوعات غیرمتناسب با ساختار دیوان	۳۱۵
بند دوم: موضوعات غیرمتناسب با صلاحیت دیوان	۳۱۷
بند سوم: موضوعات غیرمتناسب با ماهیت دعاوی مطروحه در دیوان	۳۱۸
گفتار سوم: حدود استنادپذیری قانون آیین دادرسی مدنی در حوزه‌های سکوت نسبی	
قانون دیوان	۳۳۳
مبحث چهارم: چالش‌های اختصاصی آیین دادرسی هیأت عمومی دیوان	۳۲۹
گفتار اول: ناسازگاری آیین دادرسی هیأت عمومی دیوان با مفاد قانون آیین دادرسی	
مدنی	۳۳۱
گفتار دوم: ناسازگاری آیین دادرسی هیأت عمومی با برخی قواعد آیین دادرسی شعب	
دیوان	۳۳۴
مبحث پنجم: طرح پیشنهاد	۳۳۶
فصل پنجم: اصول کلی حاکم بر آیین دادرسی دیوان عدالت اداری	۳۳۹
مبحث اول: اصل «حمایتی بودن»	۳۴۳
مبحث دوم: اصل «سهولت دادرسی»	۳۴۴
مبحث سوم: اصل «تفتیشی بودن شیوه دادرسی»	۳۴۵
مبحث چهارم: اصل «سریع بودن دادرسی»	۳۴۹
منابع و مأخذ	۳۵۱